

Podberšič

Nasja dne 1., 10. in 20. vsakoga meseca. — Uredništvo in upravljanje v Gorici, Vla C. Pavetti 9. — Tiska Narodna Tiskarna. — Izdajatelj in odgov. urednik France Podberšič. — Cena oglasa: 1 milimeter visočine s širini enega stolpa L. — 80, za trgovske reklame, Bančna obvestila, poslana, osmrtnice vs. 50, naznanila itd., vsaka vrsta 1 L. — Celoletna naročnina 15 L. — Za inozemstvo 22.50 B.

Leto III.

GORICA, dne 1. junija 1924

št. 10.

Goriška industrija, trgovina in obrt, ali speči goriški Merkur.

Je leto preteklo, presrečne vasice,
te naše, vesele in mirne Gorice,
odkar je obrt se tak' močno razvil,
da led je pri solncu in luni razbil.

Kdor slavno Gorico, to lepo vasico
še danes ne smatra za dobro potico,
naj hitro požuri se in prihiti,
med naše trgovce in druge ljudi.

Bo videl, kako vam preklinja Boštjančič
in zdeha zaspano na vratih Kocjančič.
Še Fiegl in Feigl in brihtni Furlani,
pogrešajo lirce in ljudstvo od lani.

Ze davno pondeljka ne bilo bi treba,
ker vsim se popoldan v gostilni zadrem.
To Zitter na trgu, na ulici Koter —
dognali so skupno, pred brivnico Zotter.

Persoglia, Farfolia, Del Zotto, Del Sotto,
urivajo »robo«, kot greh pred poroto.
Še Cumar premožni, Culot in Pisot,
niso nič boljši, kot Franzotti, Franzot.

Pa Batič in Balič? so taki kot Valič!
Povsod je že Konec in Caus, pravi Hvalič.
Otožni si migajo preko njih lin:
Petarin, Čufarin in Visintin.

Še drva ne more prodat Simonetti,
ker vendar ne kuri zdaj peč Benedetti,
pač se na solncu že greje sam Fon,
Vuga, Vuk, Vouk in z njimi Graton.

Ze okna trhljena popravlja Pavlin.
Pošilja po svetu riž, poper Delpin.
Tam se ne kuha več samo Polenta,
to ve vsak Pizzul, Dolenc in Valenta.

Še »Adriatica« vzorna kavarna
in luže res črne, pristna tovarna,
spečati v nedeljo ne more kisliti,
če tam se prikaže basist Mičelin.

On ne pusti tam nikogar na »gmah,«
ne Reja ne Kozma, ki zehata v »šah.«
Njim se pridružijo Pahor in Janko,
Jarc in Komjanca in pa še Stanko

Cernigoj, Sfiligoj, Suligoj mo
Kemperle, pijejo s Ficgnom vino,
vleče jim Brišček in tud' Vipav'c,
dokler še brska med lirami »pavc.«

Nato pa se zberejo sredi vasice,
tam pred kavarno zaspane Gorice,
Pit' gredo v Kronberg, nekam jest' lój,
a pri Jelenu, si briščjo znoj.

Spika Matlov.

Gorica, 1. junija.

Rimski parlament so srečno odprli. Ker je to nekaka mlada kukavica zlezena v silničnem gnezdu, da je moral hiteči pogledati tudi Čuk na palci, da poroča o tem. Za ta dan so prinesli v kimament (ne parlament, zakaj poslanci od zdaj naprej ne bodo govorili, ampak kimali temu, kar bo Mussolini dejal) vse zelenje, kar ga imajo v Rimu. Različno ugibljejo, zakaj so spremenili za ta dan kimament v nekako z gramofonjem poraščeno gmajno za teleta, (ne za osle, ker potem bi morali natrositi obilo osata, tega bo pa že Mušolini dal v malih porcijah.) Izmed vseh hudobnih ugibanj vzemimo najmanjše, da so hoteli narediti le sencu, da novim poslancem ne bo prevročje. Sui se spominjate, kako ste se potili, ko ste kot mladi bosopetniki prvič prestopili prag šolske izbe. In res se je baje zgodilo, da je celo vrsto v lepe črne frake uniformiranih mladih poslančkov, ki jih je peljal neki fašist v poslopje, ustavil dolgobrudi vratar: »Halt! Tu no tri ne sme vsak. Iz katerega zavoda pa ste vi otročički?« — »Mi — mi smo poslanci. Prva stopnja do ministra, upanje do senatorsva, sanje o vištvu...« — »Veseli ste, otroci. Ne delajte se norca iz starega, zaslužnega moža.« — Ne vem, kaj bi se bilo dogodilo, da ni pristopil k vratarju navzoči snopar, ki je pomnil starcu pod nos vizitko v obliki manganele. Vrtar je salufiral in novi poslanci so svesčano vstopili v kimament.

Incidentov pri otvoritvi te prve inštitucije v Italiji ni bilo. Kralj je moral imeti špegle, da je bral od Mušolinija spisani govor, potem je pa brž letel na Angleško, da se oddahne. Drugače se je prvo kimanje povsem posrečilo.

Pravijo, da je imel Mušolini večinskim kimovcem govor, iz katerega se je Čuku na palci z okna posrečilo vjeti le par besed, ki jih prinašamo:

»Glejte, da boste pridni. Pazite, da boste mojim predlogom pravilno in enotno prikimali na ta način, da svojo glavo za par centimetrov dvignete in jo zopet povesite, tako kot bi kihnil. To se pa zgodi parkrat, kot bi hoteli zabijati žebelj v steno. Če bi kdo obračal glavo na desno ali na levo, bi to pomenilo zanikanje. Mi pa nismo otvorili zanikament. Tudi nočemo prepira po hodnikih, da ne bi kdo mislil, da nismo enotnih misli. Če pa bi se predrznili, da bi zavrgli moja navodila, tedaj vedite, da vas zadene kazen, da vas bomo nadome-

stili z gramofoni. To bi bila sramota za vas, zato gledajte, da boste v zgled drugim parlamentom, ki so še danes takoj nazadnjaški, da se prepirajo in ne kimajo.«

Po tem slavnem govoru je general Bolbo sedel v zrakoplov in se popeljal po zraku tja v Sežano, kamor je prinesel drugorodcem najpristnejše Mušolinijeve pozdrave. Ne ve se natančno, zakaj so Mušoliniju drugorodci tako k srcu prirasli, da jim pošilja pozdrave, kot fant svoji puncu in za svojo pošto uporablja generala in zrakoplov. Morda mu gre zato, da mu naša občine čez hribe in doline in čez konjske stopinje naznanijo, da so ga izvolili za častnega občana. Nazadnje Mušolini še sam ne bo več vedel, v katero občino pravzaprav spada. Dejstvo, da generali tako pridno nosijo pozdrave od Mušolinija, nas pa navdaja s srčnim veseljem in trdnim upanjem, da v bodoče ne bo vojsk, in bodo uporabili generale za golobjo pošto.

Če omenimo še obletnico vojne, pri kateri so imeli besedo samo oni in drugi, ki so tudi točili svojo kri, ne, da so morali tihošapsko lepiti svoje letake, lahko predem na onega učitelja »za laški jezika, ki je zapisal na spričevalo otroku, da je rojen v Gradcu, provincija Jugoslavija.« To že ni nashujše. Pred par tedni je prišlo pismo iz južne Italije v »Gorizia — Jugoslavija.« To je

še vse lepše vse poučnejše, Bolj bi »sroflka, če bi z ozirom in za ilustracijo razmer zaprosili: Libija.

V nedeljo si je ogledal Čuk še posebno znamenitost. Na celem svetu imajo namreč navado, da se kaj radi skupaj zberejo športniki (ki pa nimajo tega imena radi tega, ker kadijo sportcigarete) in brcajo žoge, bale in tako ro-pokijo, drug drugemu v nos, na glavo, v trebuh in kamor sploh prileti. To nedeljo so prišli brcaji z Goriciani celo iz Ljubljane, namreč Ilirija (pa ne Napoleonova), ki je baje brcala tako uspešno, da jih je pol dobila, pol jih je dala, tako da ne bo zamere na na desno ne na levo, češ da so oboji zelo dobri brcarji in korjenjaki.

To nedeljo je bila tudi velika slavnost na svetih Gori. Tudi slovenskih romarjev je bilo obilo, dastravno je že splošno znano, da so morali slovenski frančiškani iti proč. Radovedni smo, kako bo držala ta modra uredba glede slovenskega romanja. Ali bodo slovenskim romarjem povedali pot na sveto Goro? Ali pa se bo zgodilo drugo: da bodo za slovenske romarje nastavili ob spovednicah posebne tolmače za grehe. Eno ali drugo. Morda pa so mnenja, da je za Slovence dovolj, da je na svetih Gori velika gostilna, da se »fejsta napišejo. Ne vedo, da take vrste romarji raje hodijo na Ajševico. Kjer je hladna senčica in jih strni hrib nič kaj ne mika.

ČUK NA PALCI.

Širite Čuka na palci.

POIŠČITE!

Poiščete, kako tajnost skriva tale gozdna pokrajina. Ali je lovec, razbojnik, ali divja žival? So vile ali uboga deklica, ki jo je steza pripeljala v to divjo goščo, da ne zna nazaj?

Kar dobite, pošljite Čuku na palci. Če priložite pet lir, dobite knjigo, ki obsega 220 strani z romanom: »Slovenski svetec in učitelj« ter dramo: »Veronika Deseniška«.

Popolnoma zrel človek.

(Humoreska).

Stali smo na zadnjem peronu tramvaja. Bilo nas je pet oseb in med nami tudi moj znanec Štefan, krčmarški diletant. Naenkrat se obrne Štefan k meni in pravi:

»Mi stojimo vsi sedeti po konci, kakor povezana polena. Niti govoriti ne moremo, eden z drugim ne da, bi se medsebojno predstavili. Tu bi bila pač kaka reforma na mestu.«

»Glej,« sem mu odvrnil, »tu na peronu so tri osebe. Tu stari debeli gospod, tam mlada pohlevna gospodična in sklednjč napeti poročnik: infanterije številkke kdosišavedi. Kar prični tvoj razgovor in vpe-ljaj tvojo reformo!«

Štefanova oči so se zasvetile. Obrnil je svoj pogled na starega gospoda, se prijazno in uljudno nasmehljaj in ga nagovoril:

»Vi ste precej debeli, moj gospod.«

Opazoval sem vse tri osebe. Poročnik se je smejal, gospodična se je prestrašila in stari gospod, katerega se je stvar tikala, je zadobil rudeč obraz kakor rak in odgovoril:

»Kaj pa to Vam mar gro?«

»Oho,« pravi Štefan nato v istem tonu, »To mi gro vendar nekoliko mar. Debel človek ne more biti pri pravem zdravju. Vsaka debelina je bolezen. Noben individij nima pravice, se na kak način izmuzniti iz človeške družbe. Ako bi se ne mogli vsled Vaše trebušne otekline več prehranjevati, tedaj moram jaz poseči vmes. Na ta način boste človeški družbi, to se pravi meni, v breme. Vidite torej, da mi je Vaša debelina mar. Morate pač nekaj storiti, da se je iznebite. Jeste zvečer? Pijete mnogo?«

Stari gospod se je mučil, da je zamogel normalno dihati. Ko je sprevednik stopil na peron, mi je dejal z napenjajočim glasom:

»Kaj se moramo tu na tramvaju pustiti žaliti?«

Sprevednik nas je vprašujoče pogledal. Ni se mogel domisliti, da bi bil kdaj starega gospoda užalil. Sprevednik je bil pet let uslužben in poznal vsakovrstne ljudi, zato se ni presenetil in odgovor požrl. Bil je dovolj pameten, da bi se brez potreba prepiral. Štefan nadaljuje:

»Masaza je v mnogih slučajih dobra. Flajštri tudi. Masaza z milom in turško kopališče. Se nikdar ne kopljete?«

Tramvaj se je ustavil in debeli gospod je izstopil. Htel je do stražnika in mu v vsej sapi govoril. Tramvaj pa oddrdral dalje.

»Ni res,« pravi Štefan obrnjen proti gospodični, »danes imamo krasno vreme?«

Mlada gospodična, ki je bila v resnici pohlevna, je zrla nemo v prazen zrak in poročnik se je smejal.

»Jaz moram Vašo moččnost smatrati za potrfflo,« je

nadaljeval Stefan. »Dovolite, gospodična, da Vam rečem, da Vam Vaš mali klobuček pravzaprav dobro stoji. Prav ta prava barva in format. Samo trak je previsok. Dober okus imate. Ste si ga sami izbrali?«

Gospodična je prebledela, se vzrla na obok in trinajstkrat zaporedoma prečitala:

»Ne izstopiti med vožnjo iz voza, ker je za življenje nevarno.« »Ne izstopiti med vožnjo iz voza, ker je za življenje nevarno.« »Ne izstopiti...«

Stefan ji je gledal ves čas v oči in dejal:

»V celotni mojem življenju Vam nisem nič žalega storil in vedno ste tako neprijazni in neobčutljivi. Če bi Vas bil kdaj na kakšnem plesu ali kaki pojedini srečal, bi bili gotovo z menoj »plavalci«. Midva bi se bila zaročila, midva bi bila poročena, midva bi imela otroke, midva bi...«

Gospodična je zarudela kakor ogenj. Prerila se je skozi potnike in obupno zakričala:

»Sprevodnik vstavite za božjo voljo, jaz izstopim.«

Ona je izstopila in poročnik ji je pomagal. Nato se je obrnil k Stefanu in dejal:

»Vi niste kavalir! Tako se ne spodobi občeovati z damami, kakor ste Vi storili.«

Stefan je žarel.

»Vendar!« je vskliknil. »Izvrstno! Vi ste pravilno name pritiskali. Upam, da bi mi isto rekli — to od kavalirja, — tudi če bi se tu v naši pokrajini dvoboji vršili. Pač pa bi bilo to potem reakirano. Tako pa ne morem nič k stvari storiti. Narmanj — niti hud ne morem biti.«

Poročnik ni odgovoril, ampak stopil korak nazaj, da je nov potnik vstopil med njiju in ostal. Bil je človek s pobožnim obrazom, srednjih let, belih las, katere je pokrival majhen klobuček. Tramvaj je hitel dalje.

Čez par minut pa je Stefan pričel nekaj, kar je celo mene osupnilo. Kakor bi trenil je snel gospodu klobuk z glave, se zagledal v dolge bele kodre in pričel mešati med njimi z roko, čudeč se do skrajnosti.

»Kakšni lasje, oh kakšni lasje! To je najkrasnejše, kar sem v svojem življenju videl. Ali je to Vaša nedeljska paruka? Kaj delate, da je tako voljna? Ste jo li z briljantno namazali?«

Mož je mirno dopustil, da ga je Stefan s svojimi prsti počesal in mirno odvrnil:

»Moji lasje so bili vedno gosti. Jaz ne rabim ničesar zanje. Le tu pa tam jih umijem. Moja mati je imela tudi goste in voljne lase.«

Stefanu je zdrknila roka. On je pričakoval popolnoma drugačen odgovor. Nič ni mogel odgovoriti. Poročnik pa je pripomnil:

»Čudim se, da dopuščate tujemu človeku, da Vas tako obdeluje!«

»Oh,« odvrne gospod, »saj

to je popolnoma zrel človek, jaz sem z bičem v roki v zavodu za take ljudi, ves božji dan. Vem kako se mora rav-

nati z njimi. Niha smisla se razburjati.« Stefan je spustil klobuk na tla in skočil z voza, dasi je bil v hitrem teku.

Vsem svobodnim junakom!

Je srce meni v ognju zaplamtelo, ko zadnjič sem prelepe stihne brala, Ali! ko bi jaz tako Vam govoriti znala in če bi srce moje govoriti smelo... kakor čuti...! Na vsak način pa prošim, če ni preveč zahtev na moji strani, saj teh se vsak, (jaz menim) lahko brani in me odkloni... da besed ne trosim! No torej Samotno jaz živeča, ko srce mlado še v življenje hoče, ko duša v hrepenanju večno stoče, čeprav je na zunanje tak molčeča... Vzdihujem, prošim zdaj za dušo odrešenja, da konec tega bo neumnega ihtenja, da hica zopet bodo mi žareča! Pozivljam toraj svobodne junake, zglasé naj se, in milostno z besedo potrudijo naj se, vsaj zmanjšat mojo bedo!... In če ne vseh, pač pa besede vsake se duša moja bo razvesetila — in če bo Čukec hotel, bom tudi odgovorila!! Se vé, ... če bude hotel! Če reče pa: »Ne boš!« Pa ne, pa ne!! Naj gre vse skupaj v koš! Zofka.

Pomagati si je moral.

Znameniti francoski romanopisec Aleksander Dumas starejši (1803 do 1870) je bil izredno dobrega srca, vse je razdal in je bil zato vedno v denarni zadregi. Bil je pa ljubljenec Parižanov, poleg romanov je pisal namreč tudi učinkovite drame. Ravnatelj gledališča Faubourg ga je hotel pridobiti za svoj oder in mu je stavil tale predlog: »Igrati bomo Vašo igro »Kean« — ta je bila posebno priljubljena — in če bomo v tridesetih predstavah dobili 60.000 frankov vstopnine, Vam bom še posebej, poleg Vašega honorarja, takoj izplačal 2000 frankov.«

»A tudi za en centime manj ne sme biti kakor 60.000 frankov,« je navnetelj pristavil.

Ze so bili igrali devetin dvajsetkrat in vstopnina je znašala 57.999 frankov. 29. septembra 1836 so igrali tridesetič in Dumas, spet enkrat čisto suh, se je že smatral za lastnika tako zaželjenih 2000 frankov. Saj je bila prinesla 29. predstava 2357 frankov in treba jih je bilo še 2001.

Igra se je bila onega dne že pričela, ko je stopil Dumas svest si zmage v ravnateljstvo pisarno, da bi dobil svojo nagrado. A ravnatelj se je škodoželjno smejal. »Nič ne bo, ljubi moj! Danes smo dobili samo 1994 frankov, manjka jih torej do 60.000 še sedem!«

»Slabo, slabo!« je dejal Dumas in skomizgal z rameni »in čisto suh sem! Ali bi ne bili vsaj tako dobri in bi mi posodili dvajset frankov?«

»Prav rad,« reče ravnatelj in mu izroči zlat za 20 frankov. Drugega dne se je pa Dumas zopet zglasil v ravnateljstvu pisarno in je prejel nagrado 2000 frankov tedaj se je pa on škodoželjno smejal.

Kako to? Ko je bil zvečer dobil onih 20 frankov, je šel k blagajni in kupil dva sedeža po štiri franke; skupni dohodki vseh tridesetih predstav so znašali torej 60.000 in en frank in je bila pogojena svota torej dosežena.

Izposojeni dvajsetfrankovski zlat je pa dal z globokim poklonom zopet ravnatelju nazaj.

TELECJI ZREZEK.

»To naj bi bil telecji zrezek, vi natakari. Tak telecji zrezek je razžaljenje za vsako tele.«

»Oprostite, gospod; jaz vas nisem hotel žaliti.«

TAKO ALI TAKO?

»Ali siliš, da se je Kranjc poročil?«

»Ne, Ali res. Ali jo je vzel radi dobička ali iz ljubezni?«

»Njo je vzel radi dobička, a denar iz ljubezni.«

SOLSKA NALOGA.

Mala Micka je pisala v šolski nalogi o družini: »Naša družina obstoji iz treh kosov, očeta, mame in mene. Jaz sem najmlajša.«

NAŠI MALČKI.

Mama, ko se je udarila na mogo, pravi:

»Joj, kar mravljinca mi lezejo po nogi!«

Mali Vojteh: Mama, kar ovel sezuj pa jih ven stesil!«

Mama prepové malemu Vojtehu igrati se s sosedovimi otroci, rekoč: »Ne igray se z njimi! Presurovi so!«

Mali Vojteh: »Mama ali bi jih bilo treba skuhati?«

Polde iz Bistrice piše iz Padove.

Ljubi moj »Čuk na palčic!« Ker si tudi ti žival, spadaš pod okrilje Antona Padovankega, kakor spadam začasno tudi jaz. Zakaj? boš razumel v sledečem poročilu. Imala sva posla z mojim pacem, kateri je po moji milosti ceklil čez mesec dni; ne spominam se pa popolnoma natančno, je-li on mene vgriznil ali jaz njega. Dejstvo je, da som tu, na izrecni ukaz našega živinozdravnika, ki je mnenja, da som nevaren in sposoben romanja v Italijansko Padovo. Ako ne bi šel, je dejal, da mi odreže glavo in pošlje tjaka v pregled, če je še dovolj trda in ako vsebuje še kak ostanek močganov. Ker so pa težko hodil brez glave, sem pričel prostovoljno semkaj. Na mojem dolgem potovanju so me vsi pri povohali in pobegnili od mene, boječ se, da jih ne ogrizem, ker som nevaren človek in ker bi nato morali tudi oni na pasjo univerzo v Padovo.

Pravijo, da te to mesto najboljga teja, toda to samo pravijo, kakor Čukovi škriborji in jaz ne verujem. Smradu ni ravno volkanekega za nas, ki imamo dober nos, toda Angličji mrdajo in vihajo nosove na vse strani, če so umahajo na gotovih krajih. Ko so me prekalili, so takoj upanili, da som nevaren pasjemu plemenu, ker je bilo haje tako pisano na nekem zakonitem z vsomi odkli predvidjenim popirju. Misloč, da imam pečko v trebuhu so me položili na sodno mesarsko mizo, mi umili, oribali in obrisali moj trebuh, ter mi neko polastno »mašino« šlu podobno zarinili pod kožo valed konstatacije koliko sala imam in da mi »spanajo« mojo nevarnost pasjega plemena.

No pa ni nič hudega, samo dolg čas mi je, ker ne razumem kaj drugi moji družabniki lajajo, ker tu smo sami pasjega plemena zdravi ljudje.

Tujcev je veliko tu, ker pridejo iz Benetk sem z električno železnico in se takoj vrnojo, ko nas zagledajo. Jaz som tujec in slobeden tujec me ne pozdravi, dasiravno sva oba tujca. Ako bi jaz videl kakoga Bistričana, bi ga takoj pozdravil, ker som tudi jaz Bistričan. Dragi »Čuk«, ako ti je dolg čas doma, kar ugrizni prvega psa, ki ga srečaš na ulici, pa te bodo poslali sem v Padovo.

Sprejmi mnogo pozdravov in povoj v Bistrici, da kmalu ne bom več nevaren pasjemu plemenu, kajti vso mast bom kmalu zgubil s trebuh, ker vedno vrtajo po njemu.

Polde.

MODERNA SLUŽKINJA.

»Jaz res ne vem, Minka, zakaj ste mi odpovedala službo; skoro vse delo opravi sama in še niste zadovoljna.«

»Da, toda milostljiva gospa ne napravi vse tako dobro kot sem jaz navajena.«

POKLONI.

Neki gospod sedi z lordom North v loži, pa ga ni poznal. Začel se je zgovarjati z njim. V nasprotno ložo vstopita dve dami. Gospod se obrne k lordu in mu reče: »Oprostite, prošim, ali poznate tisto grdo gospo, ki je ravnokar stopila v ložo?« — »Seveda jo poznam, moja žena je,« pravi lord zelo dobrovoljno.

NAJDEN DENAR.

Gospod Peter Poštenjako- vič je vzor poštene duše. Če pobere na cesti eno liro, položiti nazaj 90 cent., 10 cent. pa smatra kot najdenino.

NOV KLOBUK.

»Kako mi stoji moj novi klobuk?«

»Čudovito.«

»Tako? Res? To me pa izredno veseli.«

»Da. Od tvojega obraza je zdaj videti toliko kot nič.«

OREL.

(Lovska zgodba.)

Pretekli teden sem bil navzoč, ko so iznad ugodnih vrat goriškega gradu snemali zloglasnega, dvoglavega avstrijskega orla, da ga prenesejo k večnemu počitku v muzej, kot je že davno zaslužil. O tej priliki sem se spomnil zanimivega lovskega dogodka pred vojsko.

Neke nedelje v drugi polovici septembra so se goriški lovci zbirali pri Tinčetu na Ajševici k veselmu »zadnjemu pogonu.« Bilo je v začetku lovske dobe, zato obilo plena: polni nahrbtniki zajcev, jerebic, kotornov, dve lisici, srnjak-šesterak, povrhu pa še lep orel, ki ga je baje sklatil pod visokim čavnom najboljši lovec in tarokist od Krmna do Tolmina. Dan je bil lep in topel, južina obilna in slastna, vino dobro, spričo obilnega plena in veselo družbe razpokoženje med lovci prvovrstno. Med številnimi gosti iz Gorice je bil tudi občestovani gospod Vyzourek, c. kr. sluga pri nekem istotako c. kr. uradu v Gorici. Mož je bil prišel kot doslužen podčastnik k nam na solnčni jug, kjer je pometal in čistil uradne prostore, pritiskal pečat z dvoglavo ptico na pisma, hodil na pošto in vobčo na veliko zadovoljnost svojih višjih odpravljaj v njegov delokrog spadajoča dela. Ko je prihajal v jutro v urad, je z globokim spoštovanjem snel svojo službeno kapo pred c. kr. orlom nad udom poslopja, pomel sobe in z veliko gorečnostjo opral z bencinom uradni pečat z napisom okoli dvoglavega ptica, da se je gladko in čisto odtisnil na papirju. Rečem Vam, da sam gospod predstojnik ni pazil na zunanjo lepoto tega znamenja avstrijske moči in slave tako kot naš gospod Vyzourek, ki je bil le c. kr. sluga s 133 K 66 stotink takratne mesečne veljave. Povem Vam še to, da mu je bil dvoglav orel vidno znamenje vseh c. kr. čednosti. Mož je živel skromno, a vsako nedeljo si je privoščil kratek izlet v okolič, kupil si je košček sira, ga zalil s pol litra vipavca in si naposled prižgal svojo nedeljsko viržinko za nameček. Tisto nedeljo je na Ajševici cedil goste stine, ko je z drugimi gosti vred občudoval obilni lovski plen. Skoraj vse te živali je poznal, a svojo prirodoslovno znanje si je večimoma pridobil le po goriških mesnicah, kjer so v lovski dobi viseli taki lepi kosi... Ko pride do orla, je c. kr. sluga Vyzourek zapustila njegova prirodoslovna znanost. »Velik je kot pičulat — a vendar ni; podoben je sivi gosi, pa le ni gos! Morda je to divja kokoš?« — Da izpopolni svoje pomanjkljivo znanje, se obrne do gospoda Tinčeta in ga popraša po imenu, vrsti in bivališču neznane živali. »To je orel!« ga pouči prijazni Tinče in razgrne dolge kreljuti red-

kega ptica. — »Orel?!« se razjezi gospod Vyzourek. — Boste Vi mene imeli za norca! Ali mislite, da ne vem, da ima pravi orel dve glavi, kakor je to razvidno iz naših uradnih pečatov?« se odreže gospod Vyzourek in jezno odide.... Morete si misliti, kakšen smeh je povzročil moder odgovor.

Točno Milka odgovarja.

So verzi zdaj bolj hladni, o Slavko, srce žlato! Je morda moj odgovor glasil se prerobato? Da Eros Vas obvlada, tako se meni zdi, to pesnikov navada je od stoletij dni. Je potrpljenje čednost, ljubav jo ne pozna, reš srečen kdor v ljubezni trpljenji se uda. Saj čas nam naglo mine, dvom z meglo hitro zgine, kot misel ona z drugo že nam v glavo šine. Da, jaz bi jedmata laliko že zadnjč b'la, a vidim troja vrata — skoz ktera naj bi šla? — Naj skozi prva? — Tam je ljubezen srčna, sladka in če bi šla skoz zadnja tu pot je tudi gladka. A srednja so zaprta, kdo zadaj li tiči? Posredovalec naš je, kdo ta, se Vam li zdi? On tiho in zahrbtno na nas vse tri preži, njegova ura pride, nas košu zaroči. Res mislila sem danes, da se odločim že, pa Čukec me ovira, kak' naj izrazim se? Kaj neki njega briga, kaj srce nas teži, da ktera se spove mu, da bolj kljural jo bi. In dušica Ti zlača, preljubi kandidat, odpri še bolj mi vrata, ime čem jaz poznat'. Pri Čukcu izposlušem si Tvoj naslov nikdar! ker zvratemu pač pticu, ni sreča moja mar, bi varal rad dekletca, naslov dal star'ga dedca. Modrost me Tvoja gane, saj že povsod slovi, umetnost, dá znaš stavit' še uzde na uši. Veš kaj, Ti brhna duša, poskusi zdaj še to: da sedlo jim natakneš, bo morda to tud' šlo? Ko Pegaz nam se utruji, če kam se nam mudi, tedaj pa kar zasedla le Tvoje bova uši. Pa hitro zdaj prišij si,

na sebe celo vrečo, če v žep me hočeš djati ne greju v to ozko ječo. Pozdrav še srčen Vama, kar tjakaj čez vse strehe, kot misel kar čez gore in čez vse vrtno lehe. Srce se mi nagiblje zdaj že na eno stran, kako mi urno utriplje ah, da le ne zaman. Seve, da gobezdalo za nos povlekla bi, a modra učenjaka — takih mnogo ni! Na vzhodu zora puca in bti če že dana, zaljubljenja pa Milka prav res je že zaspana. Naj sladko spava Slavko in Ti — ime ne vem, v polsnu ker zdaj že sanjam, ter pod odejo grem. VAJINA MILKA.

Kratkovidnež pri naboru.

Kakor je znano, so Avstrijci med vojsko pobirali mladane vse možke in jih vtikali v ponošene uniforme. »Vse kar leze ino grede« do petdesetega leta, je moralo k vojakom; slavne naborne komisije niso poznale izjeme, ako baš rekrut ni bil popolnoma kruljav. Junija leta 1915, se je moral v Postojna predstaviti čislani gospod Janez Flajs, po poklicu urarski pomočnik. Baš je imel priliko kupiti urarsko delavnico svojega bivšega gospodarja, ki je padel v Rusiji, mislil se je oženiti, pa še iz mnogih drugih razlogov mu ni ugajala vojaška služba, kar smo mu vsi radi verjeli... Ko je podčastnik zapisal podatke očetvstva, rojstva, bivališča s h. št. vred, ko so dognali mero od golih podplat do začetka bledikaste pleše, ga vpraša zdravnik, ali nima morda nevidnih napak, ki bi ga ovirale pri izvrševanju njegovih patrijotičnih dolžnosti.

»O da, gospod zdravnik, slabokrven sem od samega sedenja.«

»Pri vojaških vajah na prostem zraku ozdravite že v 14 dneh!«

»Slab želodec imam tudi gospod doktor!«

»Pri zdravi (?) in tečni (!) hrani v vojašnici vas mine ta slabost prav kmalu!«

»In ko bi vedeli, kako sem nervozen!«

»Ko bodo v streških jarkih brizgale prve svinčenke okoli vaših ušes, se utrdijo vaši živci, da še vedeli ne boste, kaj je nervoznost!«

Naš junak se je potil, navzlic dejstvu, da je stal pred slavno komisijo v Adamovi uniformi.

»Nisem še povedal, da sem sila kratkoviden!« zaječi g. Flajs.

»Tako, kratkovidni ste tudi? — Kako pa hočete to dokazati?«

»Prosim, gospod zdravnik, ali vidite oni žebliček na steni nad oknom?«

»Prav dobro ga vidim,« odgovori zdravnik.

»Nu, jaz pa ga ne vidim!« se odreže gospod Flajs.

»Felddiensttaulich! Abtreten!« zagrm vojaški zdravnik in Janez Flajs, pokojnega Janeza, je postal vojak navzlic svoji — kratkovidnosti.

Po čeni kosilo.

Henrik Murger, pisatelj »ci-garskega življenja«, je bil vedno v denarnih zadregah. Ko je šel nekod v gostilno, ni imel več kot par centimov. Komaj je bil pregledal svojo denarnico, ko mu pride nasproti prijatelj, ki ga je bil v svoji nepremišljenosti povabil na obed.

»Hočeš iti torej z menoj?«, vpraša Murger.

»Seveda; saj si bil tako prijazen, da si me povabil.«

»Dobro torej, pojdiva. Povem ti pa že kar naprej, da najin obed ne bo prav posebno mnogovrsten.«

Prijatelja sta šla v bližnjo gostilno in naročila tam obed. Prišla je juha, ki sta jo pojedla z največjo slastjo. Nato zelenjava. Komaj jo je Murger pokusil, že je skočil kvišku in ježno zahteval naj pride gostilničar. Ko je ta prišel, mu je pokazal z največjim orgorčenjem nekaj las, ležečih na krožniku. Nato je vstal in šel zabavljaje iz gostilne, prijatelj pa za njim. Sta sta v drugo gostilno, kjer se je ponovil isti prizor. Tako sta pojedla s pomočjo las, ki jih je imel Murger vselej pripravljene za drugo jed, vsak osem porcij juhe.

Zapustivši osmo gostilno si je Murger zadovoljno mel roke in je rekel:

»Sit sem.«

»Jaz pa,« je rekel prijatelj, »v svojem življenju ne pokusim nobene juhe več.«

PRI STAREM.

Kinderman je bil baritonist na kraljevem dvornem gledališču v Monakovem. Na Novem leta dan je šel v gledališče, da bi gratuliral ravnatelju. Moral je iti mimo vratarjeve lože; vratar ga je videl, stopil ven in mu voščil veselo novo leto. Kinderman se mu je zahvalil in mu rekel: »Ljubi moj Kolb, povejte mi, kaj sem Vam dal lani za novo leto?« — »Nič, gospod dvorni pevec.« — »No, no, prav; naj pa ostane pri starem,« in je šel naprej.

PA ME KAR VI NAMA-LAJTE.

Uradnik: »Na potnem listu je treba tudi fotografije.«

Kmet: »Uh, gospodi te pa rimam; pa kaj bi me ne lahko kar vi »namahali?«

Zdravilo za vse.

O tem res ni dvoma, da so ženske, kar se fakožvane lepo te tiče, kras stvarstva, krema čez življensko grenkobo, glas rajске ptice v splošnem hrumu. O tem mi Čuk na pačel ne debatira. Je pa tudi gotovo, da je Bog ženske za tisto, kar jim je na lepoti dal malo obilneje, ludo prikrajšal na tistem delu telesa, ki se skriva pod lasmi — to je na možganih. Zato je čisto zaman, da se pri nežnem spolu sklicuješ na razum, na logiko in take stvari, ki imajo z možgani opravilo. Če ji eno stvar še tako zabičaš in jo prepričuješ z vso silo svoje pameti, te bo gledala ravno tako mlo brezizrazno, kot če mački razlagaš filozofijo; prikimala ti bo in pri tem tudi ostane. Kar presega toaletto, njeno osebno lepoto, kulturo in družinske razmere sosedov, ne spada več v območje njenih — možganov.

Spominjam se gospe Viktorije. (Drugače je tej gospé ime. Ker se pa bojim, da me ne zlasá, če imenujem pravo ime, da si je žensk s takim imenom več sto naštevati, sem imé potvoril). Ta gospa Viktorija je tedaj imela na nogi kurja očesa. Znamo je sicer, da lekarnice prodajajo več uspešnih sredstev za preganjanje kurjih oči. Toda gospa Viktorija je hotela imeti drugačno sredstvo. Učinkovitejše.

Kdo ve kje je dobila stekleničico »hudičevega olja«, s katerim je mazala ktrja očesa. In to hudičevo olje je bilo usodepolno. Oseba, ki ji je olje prinesla, ji je zabičala, naj ga pazno uporablja. Gospa Viktorija pa je mislila, da je to »olje« zdravilo za vse boleznit.

S kurjih oči je počasi prešla na zdravljenje vseh bradavic, kar jih je imela na sebi. Od tam je poizkusila pregnati s tem oljem vse pege, ki si jih je domišljala na rokah in na obrazu. Tako je postalo hudičevo olje v njenih očeh nekak Elza fluid, ki vse ozdravlja in nikomur nič ne škoduje. Toda hudičevo olje je bilo zahrbitnejše. Pričelo je škodovati.

Gospa Viktorija se je namreč udarila z ostrim predmetom na čelo, da je krvavela. Pomazala se je s hudičevim oljem. Rana se je vžgala, razširila. Na čelu je bil videti velik tolar in ker je še jedova tinktura, ki je prišla nato, pomagala, se je ta tolar spremenil v ogromno bakreno palančo.

Na vprašanje, čemu je to storila, je bil odgovor: Saj bradavici in kurjemu očesu ni nič naredilo.

S tem bi bilo končano, če bi gospé Viktorije ne bi začel trpinčiti zobobol. Izrajdljiva si je znala pomagati. Na zobotrebec je nataknila malo bombaža, pomočila v hudičevo olje in pomazala votel zob. Nato opeklinó je prišel še jod in ker bolečine niso ponehale še česenj, žganje in cela vrsta raznih

zdravil. Na koncu vsega je nosila gospa tako glavó, kot bi ji bila zašla pod avtomobil...

Ker je gospa Viktorijo poleg tega začel boleti še trebuh, se je bilo bati, da ne pride kaj hujšega. Poklicali so policijo, ki je preiskala njeno stanovanje. Ravno pravi trenutek. Dobili so namreč prazno stekleničico, na kredenci pa je ležal košček sladkorja, prepojen skozi in skozi s hudičevim oljem, pripravljen, da ga gospa Viktorija

povžije in ozdravi bolečine v trebuhu.

Čisto naravno, da bi bile gospé ponehale bolečine v trebuhu, če bi bila vzela te »arčnje«. Toda roka reda in pravice je bila tako nevsmitjena, da je kljub neoporečnemu učinku pobrala »sladkorček« in ga svečano odnesla.

Gospa Viktorija je ostala na ta način brez neprečelnjivega zdravila in je danes že srečno ozdravela od njenih posledic.

Opozorjamo gg. poverjenike „Goriške Matice“, da je rok za priglaševanje naročnikov podaljšan do 15. junija t. l.

Prva knjiga: Zadnji dnevi v Ogleju, ki opisuje grozovitega Atilo in njegovo razdejanje mesta Oglej, je dotiskana.

Kdor dobi to knjigo v roke, je ne odloži, predno cele ne prečita. Nič ne pretiravamo če trdimo, da je samo ta knjiga vredna 5 Lir. Naročniki pa dobé za 5 Lir še druge tri knjige. - Upišite se kot naročniki „Goriške Matice“ za leto 1925. Atila v vsako slovensko hišo.

Inteligent Janez.

Spisal Joža Kerščuanc.

Šla sva po Prešernovi ulici, ko je pogledal na naju iz neke izložbe doprsni kipec rajnega Ivana Cankarja, sem se za trenutek vstavil in vprašal svojega spremljevalca:

»Kakšno mnenje imaš ti o tem našem ženijalnem pisatelju?«

»Pjanc je bit — jaz sem pa še večji!« je izbrulnil Janez smeje v svojem grčavem gorinjskem narečju, da so se mu pocedile sline iz ust. Potegnli me je za rokav: »Kar pojdiva. Če bi me kdo videl tukaj, bi utegnil misliti, da sem umetnik ali da sem bil kdaj osebni prijatelj kakega pisatelja, in moj ugled bi šel po vodi!«

Pri tem je zaokrožil Janez usta v širok trobec, uskočil vrat skorajda v skrivnost slavnega Podbevškovega kota 45° ter na ta način iztisnil iz svojih srčnih globlin pravcati puhi vetra, kihnil je. Mimoidočá gospó dična, vsekakor bolj naklonjena mirnim zatišjem kakor razburkanemu ozračju, pa je prestrašeno kriknila, ker ji je vsled Janezovega nenadnega samuma

opasno vzvilirala vegasta perot klobuka na glavi.

»Proklete babe — še na cesti kričajo, še na cesti te spak vznemirja s svojim rdečim temperamentom! se je razjezil Janez in se dolgo oziral. »Le poglej jo, kako ti to gleda za menoj! Ta nespodobnost — kakor da bi ne bil še oženjen — in še smeja se mi. Kako žali oči linega človeka, kako trpi v tem-le hipu občina in ugled Ljubljane, in to samo zaradi ene take ženske! Taka nedostojnost sredi najlepše ljubljanske ulice, kaj? Zakaj se pa jaz lahko premagam in se na cesti nikoli za nikomer ne oziram — a?! Treba se je zavedati, da je prva stvar na svetu občina, pa gre!«

Pred neko knjigarno me je loptil z roko po rami.

»Stoj, fant! Stopim noter — vrnem se takoj!«

Počakal sem, in res, mi pretekla minuta, pa je Janez že pribrenčal iz knjigarne, z mahajočo levico, ves penast:

»Saj sem vedel, saj sem vedel! Nimajo, nimajo!«

Nekaj pa je pred nama istočasno mlo zastokalo:

»Av! ti neroda ti, taka!«

Visok gospod s cilindrom na glavi se je prijemal za nos, po katerem ga je bila iz knjigarne na ulico zaletela Janezova levica v svoji besnosti nevede neusmitljeno opazila.

Janez je za hip obstal in gledal za bežečim črnim cilindrom:

»Neolikanost na kvadrat! Nerodo se me je predrznil zmerjati? Ali ni sam največja neroda? Zakaj se mi ni umaknil, zakaj mi ni napravil prostor, ko bi bil moral vendar vedeti, da bom prišel ta čas iz knjigarne jaz! In ko bi bil moral vedeti tudi to, da jaz ne trpim ljubljanske zaspanosti in počasnosti, da je eden poleg mojih velikih na-

črtov tudi ta: zanesti v Ljubljano vsaj nekaj ameriškega duha, vsaj nekaj živalnosti in naglice, in dokazati z lastnimi nastopi, da je to izvedljivo, ako nam ne primanjkuje dobre volje... Dečka pojdem pa še danes tožit za razžaljenje časti, da si bo zapomnil, kdaj in komu je rekel neroda! Saj ga poznam... Po tistem njegovem potlačenem cilindru, ki je še najbolj podoban sajastemu koncu... Filozof Luka je bil in nihče drug!«

Vprašal sem:

»Po kaj si šel v knjigarno, Janez?«

»Po tiste bukice, pa jih nisem dobil — so že zdavnaj vse razprodane,« mi je razložil Janez, še vedno zelo ogorčen nad potlačenim cilindrom.

»Po kakšne bukice?« sem hotel zvedeti natančneje in se zagometno nasmehljaj.

Streka udari, kadar je človek najmanj pričakuje. Tako se je zgodilo tudi zdaj. Janez je opazil moj smehljaj.

»Ti se mi smejaš? Ti, ki sem do tega trenutka veroval v tvojo občino bolj kakor v Boga samega?... Konfliktiral bi tvoj smeh in ga zaklenil v ječo — tako me je užalil, prvič zato, ker je došel v konflikt z občino, drugič zato, ker vem, kaj ga je pričaralo na tvoja lica... Fant, ti imaš smekost, posmehovati se moji materinščini, jeziku mojih pradedov, veličastni grčavosti govornice tistih, ki so dali narodu že toliko slavnih mož in jih bodo še dali.«

Nevarnost je bila velika, da me strela ubije, zato je bilo treba nemudoma zbežati od nevarnega drevesa.

»In med najbolj slavnih mož bo prišteval narod nekdoč vsekakor tebe, Janez!«

»Tako je! To mi ugaja — samo da slišim enkrat tudi iskreno besedo od prijatelja!« mi je veselo stisnil desnico in si zadovoljno počolhljal s prsti svojo gosto brado. »Naj bol! Ker si izpregovoril nesnico, po kateri me je že dolgo žejalo, ti odpuščam tvoj nepremišljeni greh. Se si bova ostala draga prijateljca — namesto na dvoboj, te povabim na klobase.«

Potem mi je pričel dobrodušno pripovedovati:

»Tiste bukice, ki sem jih zaštolj iskal v knjigarni, so izmed vseh bukic, kar jih je izšlo kdaj na Slovenskem, najlepše. Ali poznaš pisatelja Tinčka Hudaklina, dragi moj?... Ne? Res ne?! Sram te bodi!... Tiste bukice se imenujejo »Greh in smeh«. Spisal Tinček Hudaklin —«

Nisem mogel drugače, kakor da sem se (oprosti mi, mihi čitatelj, in tudi ti, vedno k zvezdam hrepeneča solznooka čitateljica) zopet nasmehnil, prav tako zagometno kakor prej.

»Zopet se smejaš, prijatelj,« me je žalostno pogledal Janez. »Premaguj se, zatajaj svoja čuvstva. In mirno poslušaj, kar ti bom še povedal! Imeti ozir na govornika je dolžnost slehernega poslušalca. — Čital

sem »Oreh in smeh« pred več leti in že takrat me je to delo silno navdušilo. Neprecenljiva knjiga, trajne umetniške vrednosti! Dragocen dokument, da so bili Slovenci že zdavnaj zreli za vzvišeno kulturo... To knjigo sem skrbno hranil, da bi jo izročil nekdo kot najlepšo dedščino svojim otrokom. Včeraj pa mi je knjiga nenadoma izginila. Ali si moreš predstavljal mojo potrtoost? Bilo je strašno! Kmalu bi se bil iz obupa obesil....»

(Daljo prih.)

Rojanska kitara.

(Temu treba se privadit').

Kuplet. Poje Slavko.

Čujte me rojanske »püpe«,
Kaj s kitaro vam povem;
Da zastoj se ve jezite!
In še to vam reči smem,
Če Vas zbadam le ne pravit'
Da boli Vas; ker se ve —
Temu treba se privadit',
Sprva sicer težko gre...
Ni mi mar, če je Albina,
Valerija, Dorka, kaj to dé,
Če je Marija al' Angela,
Meni so enake vse!
In naj Olga ne pozabi,
Kar zdaj Slavko ji pove,
Temu treba se privadit',
Sprva sicer težko gre...
Če bo jezen »Maresciallo«,
Če Del Bello bo divjal,
Brigalo me bo prav malo,
Tud' kar »Bruno« bo dejal...
»Püpe«, zdaj bo treba pazit',
Ker vam sicer bo gorjel!
Temu treba se privadit',
Sprva sicer težko gre...
Jezen bo tud' stričko »Skarno«,
Tüde buotra, tu se zna...
Če prou puošlje me u »maloro«,
Ne bujim prou ne se gal!
Vi pri apatti, le ne zabät,
Kaku je grenko tüdele:
Temu treba se privadit',
Sprva sicer težko gre!
Pepi nekda se zaljubil
V eno »püpo« je do las...
A sedaj mi je »zatrobu«,
Ljubezen moja — par klobas!*)
A naj ore to drugim pravit',
Dobro ve, da grenko je:
»Da temu treba se privadit',
Da če ni »šmirä«, voz ne gre...»

*) S hrenom ali pa »šenané.«

Strah - št. 90.

Sredi »gostilniških literatov« je pripovedoval Poljšak, da je imel hlapca, ki mu je pa ušel, ne da bi zahteval svojo plačo in delavsko knjižico. Ko je zaprosil posla pri ne-

kem drugem gospodarju, je ta zahteval delavsko knjižico.

»Je nimam,« pravi hlapec.

Gospodar: »Kako to, saj jo ima vsak hlapec.«

Hlapec: »Jaz je nimam, ker sem svojemu gospodarju ušel.«

Gospodar: »Oho, to je pa slabo znamenje. Ste gotovo kaj ukradli ali napačnega storili.«

Hlapec: »O, nel Vidite, to je bilo tako-le; Gospodarju je krava krepala in vsi posli smo morali ves mesec jesti to bolno, gajžlo meso. Kmalu na to pa mu je crknila presica — in zopet smo morali zvečiti to ostudno meso. Mesec nato pa mu je umrla tačča. Todaj sem jo pa kar v vsej naglici in po tilhem odkuril.«

LEPA SEZANKA.

Jeli Ančka, jeli Francica
tam od kranjskega konfina,
tako kot črna pačka,
ter za fanto se zanima.
Dasi se ji vid'jo hlače,
je ta pupka fejest drugače.
Črno krilo, bel predpasnik
nosi zdaj za vsaki praznik.
Rada fanta bi dobila,
da bi z njim se poročila.
Pa v ljubezni nima sreče
in vsak pust vam plohi vleče.
Le oprostí Ančka, Francka,
sva oba pri tem nesrečna;
če drug pust ne najdem para,
pa naj bova samca večna.

MILKI IZ ZADREGE.

Milka Čuku je pisala,
da bi rada fanta zbrala;
oglasila sta se dva,
oba prav humoristična.
Eden zdaj ji je preveč,
to pač res ni huda reč.
Jaz jo rešim iz zadrege
in odrešim jo nakleže.
Naj le Milka, naj izbira,
nič kaj naj se ne upira,
sama pač najboljšo ve,
za koga gori srce!
Če se od gospodov kateri
malo le zamé zanima,
naj lepo kar Čuku piše,
tu prilžnost lepo ima.

R.

Pesem o eni pupi.

V P..... je na »Fraila« taka,
da ji glüh ni prav vsaka,
se tako vam »fajn« drži,
ji na svetu para ni.
Jutro vsako se maštima,
da enake svet še nima,
dene si še »fouš« lase
»pronta« za ženitev je.
Zna lepo vam govoriti,
lepše vse pa zna hoditi,
ona vzor »lepote« je
»sveže« ima še srce.
Mnogo dote tud' ima,
glüh stotisoč svota štima,
a perila poleg še.
cel vagon pripravljen je.
Nisi grof in ne baron?
Ne hodj delat ji poklon!
Ker ona hitro ti pove,
da si prepizek zanjo še.
Zlati časi so minili,
grofe v Rusiji pobili,
dober zanjo bil bi še
inženir kak »doktoré.«
Ko boš Čukec promoviran,
če postaneš inženir
in ko boš dovolj drestran,
prijdi, boš ji kavalir!

Dopisi.

POZDRAV IZ VERONE

pošiljajo Slovenci fantje od 8.a Regimenta 8.e baterije poljskega topništva, vsem slovenskim fantom in kletom, očetom in materam in vsem znancem in vsem tistim fantom, ki bodo še za nami prišli.

Soma Anton, caporale maggiore Knežak; Pintar Franc, caporale St. Maver; Lipičar Miroslav, Dol Kal; Valentinčič Jakob, Zakojca; Debevec Jožef, Studeno; Paulin Jožef, Ravnica; Čok Anton, Lokve; Čeruloglar Franc, Jageriče; Srebotnjak Ivan, St. Mihael; Berlot Jožef, Lovpa; Canalec Franc, Ravne pri Kobaridu; Konec Anton, Avče; Pirih Baldomir, Lokovec; Lenčak Oskar, Gorica; Kodolja Rudolf, Zabrdo; Cotič Albert, Dornberg; Šerštin Ludovik, Štorje; Perkolja Jožef, Smartno; Visentin Anton, Marezige Istra; Meulje Avgust, Lokve; Perhavec Franc, Lokov; Gorkič Jožef, Vrožba; Šlejko Ivan, Hrenovico; Kocjančič Jožef, St. Mihael; Furlan Jožef, Sv. Peter pri Gorici; Rott Franc, Zaga; Pahor Ivan, Sciana.

IZ MODENE.

Slovenci vojaki, ki se nahajajo v Modeni letnika 1904, pošiljajo vsem fantom, starišom in dekletom mnogo pozdravov. Psoali bi, da bi nam kaj več pisali, ker pridajujemo iz naših krajev kako lušno iz naše ljube Gorice. Tukaj nam gro že precej dobro. Pašte imamo dovolj. Riži je malo, vsaki maršni potok, pa bo takrat je preveč. Drugač je prav lušno.

Frančakio Franc, Vertajba; Renčelj Franc, Standrež; Nanut Ludvik, Standrež; Briako Emil, Standrež; Maršuc Franc, Standrež; Kosovel Franc, Černiče; Strekar Josip, Vipolže; Škofič Anton, Jazerc; Novak Jožef, Tamlje; Maver Anton, Lokve, Divača; Banelj Emil, Kostanjevica; Štek Jožef, Vipava; Knes Angel, Prosek; Pavlin Franc, Ravnica; Bajt Anton, Smast; Koder Angel, Pod Brdo; Konjedic Srečko, Plave; Čuš Ludovik, Sedlo; Jerončič Ivan, Kostanjevica; Korenčič Rudolf, Kobarid.

IZ FLORENCE.

Dragi Čuki!

Pred kratkim smo bili še Tvoji verni bralci, toda dolžnost, ki čaka vsakega fanta, nas je odtrgala od tebe in naših domačih.

Nedavno smo sedeli v krogu svojih domačih, zdaj poje v naši družbi »gaveta« a »past' asiuta«. Da, doma smo sadili tudi krompir, tu pa pridejo samo še — lupki v poštev. Več, korajže pa nismo izgubili, sa, nas je tukaj Slovencev in Hrvatov, kot nas je v naši domači deželi.

Pozdravljamo vse znance. Oglasili se bomo še, ko dobimo »scinquino« (plača.)

Avstic Alojzij, St. Peter na Krasu; Gregorič Franc, Prvačina; Gorkič Stanko, Faganel Bogomil, Faganel Ciril, Edvard Gorkič, Momic Pavlo, Vrtojba; Štok Andrej, Trst; Skok Bogomir, Lokve; Velikonja Stanko, Dol-Otlica.

IZ BOLOGNE

pošiljajo pozdrave: Alojzij Celigoj, iz Topolca, Iliraka Bistrica; Rudolf Božiglav, iz Lokve na Krasu; Franc Lumbar, iz Slavine pri Postojni; Leopold Vitez, Kazlj.

POZDRAV SLOVENSkih FANTOV, ROJAKOV, SANITELCEV IZ PARME.

Oj Čuk pozdravljen bodi Ti, saj veš kako b' to radi čitali. Oj Čuk nam predragi Ti zapiši to-le nam v spomin, da pozdravljamo slovenski rojaki — vse, kar vas je — naše krvil Seveda dekleta tudi.

Keber Izidor, Volčjadraga; Rutar Andrej, Poljubinj; Klinkon Anton, Zatošnjin; Samec Josip, Zapuže; Vičič Josip, Zarečica; Peruzin Josip, Doln. Zemun; Paserit Franc, Dolina; Pastorič Viktor, Pazin; Škabar Al., Vel. Repon; Kogej Ignac, Idrija; Stepančič Mirko, Temnica; Janko Skokar, Zapuže; Suc Leopold, Dutovlje; Zadnik Franc, Hrpelje; Konjedic Ivan, Imenje. — Vojaška bolnišnica, Parma.

Pravijo, da se je »Trnovsko dramskično društvo« razpršilo na vse štiri vetrove. In to v sled tega, ker gre »Deseti brate rajši na krogle igrat.

Kaj so vse naši.

Vladimir Gosar iz Plave je zamudil, pa vseeno priobčimo njegovo pesem:

»Kó Čuka v roke dobim,
v skrivalnico zastrim,
gledam, obračam —
na štiri strani,
da vidim vojaka,
Glej, tamkaj ga, spaka,
v zasedi že čaka,
da hitro v pomoč bi šel,
sovragu trdnjavo vzal.

Avgust Koblič, Ložnica pri Celju:

Grad si nam nastikal,
grajščaka si pa skrtil,
a dobro sem ga iskal,
zares sem ga dobil.
Mogočno glavo on ima
in mesec brado mu klinča,
resno gleda gori v zrak,
obraz ima črn kakor vrag.
Le sprejmi Čuk svoj klp, kro-

kl je bil v skolovju, djan,
mioni pošlji rajši še,
kar za liric pet mi gro.

Dalje so dobili skrivalnico:

Mozetič, Caveibel Predil;
Magda Mokavec, Bela peč,
Anuška Curk, Gradšče; Mu-
rija Faganel, Trst pošilja tudi
toči par verzov:

Tukaj ta skrivalnica
skriva mhad'ga viteza,
ki v kotu tam stoji,
in se modro drži,
in gor na grad strmi.

Alojzij Urdih, Alessandria
jo je zapel:

Sem Čuka prejel,
ga v roki vrtel,
a kaj sem iskal,
o da bi to znal.
Glej, v kotu je tam
obrez mi ni znan,
na dan ga je sram.
Znano mi ni,
če mož je, če ni,
ga pošljem nazaj,
ti spol mu svoj daj.

Magajne Janez, Masora; Mozetič Franc, Predil; Majdič Tonč, Topole.

Birmanci!

V Narodni knjigarni
v Gorici, via Carducci 7
(bila Ljudska peselnice)

dobite veliko izbero lepih
belih in črnih molitve-
nikov v najličnejši
vezavi z zlato obrezo
in vseh velikosti.

Velika izbira!

Botri!

Kadar boste kupovali za
svoje birmance, obrnite se
na »NARODNO KNJIGARNO«.

Cene nizke,

Postrežba točna!

Pravijo

Pravijo, da boče Sežanska banda odlikovala svojega prezidenta, a zlatno medaljo, in to za zaslug za njegovo protidruštveno delovanje.

Odlikovanje mu boče pripel Velkobos, za kar boče rabil lojtra s šestimi klini.

Pravijo, da se nahaja v Biljah velik urad »Čenče«. Za poglavarja imajo fin, izučen jezik, ki so ga dali našč zato iztudirati. Ta ima vso polno uslužbenk in tudi nekaj uslužbencev, ki pridno raznašajo čenče po okolici.

Pravijo v Biljah, da se »Radiča« silno jezli nad nečestitim dečjem, ker mu ta ne pusti ležati in se zabavati v hladni senci ter iz nje opazovati kako se kmetje igrjo na poljotnem solcu.

Pravijo v Biljah, da tankajšne »gospodičnice« ne marajo več mladih fantov, ker so po njihovem mnenju vsi brez fiska. Zato so začele te zvite lišičke nastavljanje mreže možem. In res... nekaterim so je že posrečilo. Dekleta, korajža velja!

Pravijo, da je Goški župnik pohvalil fante in dekleta za razsajanje v cerkvi pri majskih večernicah. Misli si so, da se sme tudi v cerkvi zabavati. Kakšno zabavo so imeli pa ne povemo.

Pravijo da se je vršila v Liveku v nedeljo zvečer žalostna v sporedom: »Jok in škripanje s zobmi.«

Pravijo, da je bil na Livških ravnih ples v obliki vseh. V zadnji vasi je bila med plesom celo tombola, ki je vzbudila med ljudstvom veliko hrupa.

Pravijo, da se je Ivan odpovedal svoji družbi pri »Bon Furlanu« radi tega, ker mu tam vodno nalagajo globe. Tako tudi »jepavca« ne bode več žrou, ker ga drugi dan lasje bolijo. Pravi, da bo pil lemonado, ki mu srce ohladi.

Pravijo na Bukovem, da imajo korito iz lesenega ocmanta. To bo bas je najnaprednejša, najmodernejša in najnovejša »bautehnika« v letošnjem letu. Mi smo pričeli prvi umetniki.

Pravijo, da se je v Kremencah ustanovilo novo župništvo. Za župana so izvolili posestnika korenin iz velike palače; za tajnika pa gošpoda kapuna.

Pravijo, da je v Tuzli mačka na dveh nogah, katera polize vsa »skisala mleko.« Gospodinjice, pozor!

Pravijo, da je bilo v Trnovem napisano mesto »sulfurja« pri »Desetem bratu.« Prosilcev je bilo toliko, da bi prišla na vsakega igralca najmanj po dva; ker pa to ni mogoče in ker se je bilo bati zamore, (kateri ima v tem kraju svoje gnezdo), je moral nesrečni »Deseti brate« odpotovati za nedoločen čas.

Pravijo, da se je obenem s Čukovo pisarno ustanovilo v Trnovem neko novo podjetje, katero ima nalogo pospeševati prepire in razdore. Svetuje se zgoraj omenjenemu podjetju, da čas in denar (katerega izda za znak) daje žrtvuje enem izmed trnovskih društev, ali pa naj si kupi zdravila, da si bo zdravil »dire« ko bo poslušal »Straik-Orkester.«

Pravijo, da je neki trg. pomočnik v Hraščah pri prvi veselici v Orehku dal klohek prst v Kuratan, katerega mu je voda odnesla. Sli so za njim do kolen po vodi, ali brez uspeha.

Pravijo, da ima matuljaki »Sindaco« neko strašilo od »avtomobile«, ker ga mora sbo otrok porivati.

Pravijo, da je na Matuljah neki mešar, kateri so stojič poti.

Pravijo, da se je na Matuljah neka gospa skóraj jokala, ker je raztrgala svoje nogavice.

Pravijo na Matuljah, da so po nedeljah vsi poti zasledeni od »zaljubljenih parov.«

Pravijo na Matuljah, da je teta Kati pripravila na Milanovih botrih jah fini »rijoto.«

Pravijo v Bistrici, da je sedaj jako neprijetno za mlade parce, ker že svetli elektrika in jih bo videl vsak, medtem ko do sedaj so bili varni v temi.

Z LOMA.

Dekleta, če k'tera želi si moža, koj jutri naj v Rezje se hitro poda, kajti v tej vasi en fantič živi, ki ženko dobiti on jako želi.

Se fantič je trudil in hodil okrog, da ženko pripelje v svoj ljubi breg, povsod le nesrečno jo slabo zadol, pri deklici vsaki jo amolo imel.

Ko fantič spoznal je, da slabo mu gre, da težko dobiti jo mlado dekle, na Čuka obrača se, prošni lepo: Ti pošlji mi dekle, jaz dam ti zlato.

Oj Čukec predragi, če to ti storiš, že jutri brž možnjo cokinov dobiš, zatoraj le hitro na delo tedaj, da deklico pošlješ ta mesec mu vsaj.

WELLINGTONOVE BESEDE.

Pri Waterloo v Belgiji je bila l. 1813 zadnja Napoleonova bitka. Pred bojem je imel angleški vojskovodja Wellington običajni nagovor na vojake; kakor navadno so mu pa zgodovinarji pripisali več kakor je govoril. Pa pelje nekoč voditelj družbo po bojišču in ji razkazuje posamezne točke. Tam, kjer je pred bitko stal Wellington, se družba ustavi in voditelj reče: »To je tista točka, kjer je govoril Wellington svoje slavne besede. A teh besed ni govoril.«

LISTNICA UREDNISTVA.

Tolmislak Lom. Vaš dopis se vam je tako polomil, ga ne moremo priobčiti, ako bi naš list tudi v norišnici tiskali. — Grobišče. Na vašem grobišču so vojaki in sličnjaki pravite; dobro jel — Prosek. Tako dovtipno, da se nam zdi naravnost neumno, da bi komu trebuh počil radi Vas. — Postojna. Osebnosti pa bi moralo biti vendar enkrat konec, ako že Vas neče biti konec. Čuka bi bilo sram, ako bi Vas gledal iz obličja v obličje. Pustite trgovce in druge take snovi pri miru. Pika, basta, amen, košl — Bukovo. Kaj morete vedeti Vi o Hudčjuži, če večerjate v Bukovem? — Jezero. Padlo v košvo jezero. — Novost iz Solkana. Pridite podpisat Vaš dopis, predno naš sluga košl v smeti ne strese. — Porezen. Vaš list bomo fotografirali in potem v razstavo z njim. Izmed 100.000 ljudi bo morda kedo »pogrontale« kaj tam stoji. — Hum. Hm... košl je pa napravil: ham. — Strane. Prežaljivo. — Postojna-Otok. Zadušljivo. — Komen. Neprebavljivo. — Hrašče. Smrdljivo. — F. B. Strane. Ali naj vam pismo pošljemo nazaj. Čuk se namreč ne misli z Vami ženiti. Vi ste se brčkone pomotili in »Pravijo« Vaši puncji poslali, nam pa žegačka joče ljubavno pismo. — Planina. Toliko krasotic, plesa in ljubezni... in Vi tožite in požete ujetega ptiča tožbo. Ali Vas nobena ne mara?

POZOR! POZOR!

NOVA TRGOVINA S ČEVILJI V GORICI

na Stolnem trgu, nasproti stolne cerkve Via Cavour 11

Podpisana naznanjata slav. občinstvu, da sva otvorila lastno

trgovino z vsakovrstnimi čevlji.

NA DEBELO. NA DROBNO.

Izdelek domač in prvovrsten, cene nizke in konkurenčne.

Izvršujejo se vsakovrstna popravila.

Za obilen obisk se priporočava udana

Trampuž - Kokelj trgovca.

Žgalnica likerjev v Gorici

trg. Sv. Antona starega št. 7

prodaja po običajnih cenah.

Izbrano fini likerji	po . L.	15.50 liter
Vermouth in maršala	5.—	
Krema maršala uovo	12.—	
Konjak 40%	12.50	
Rum jamajca 50%	13.50	
Zganjo žgano 50%	11.—	
Sirupi iz raznega sadja	6.25 kg	
Vino belo steklenica 2 litrov	3.25	

Sl. občinstvu naznanjaja, da sva zopet otvorila staroznana

barvalnico čistilnico in likalnico oblek

Gorici Via Cappuccini št. 14

Sprejeme se vsakovrstna tkanina, volne, svila platno l.i.d. v vseh barvah. Likalnica in čistilnica oblek. Za obilen obisk se priporočava udava

Giacomi & Bascher

Trgovina z manufakturo ŠKODNIK ANTON

GORICA, Via Seminario 10.

Le zadovoljnost k pravi sreči vodi!
Zapomni si, nevesta, to resnico,
in preden sežeš ženinu v desnico,
previdna pri nakupu bala bodi!
Blago po nizki ceni, zadnji modri
prodaja za deželo, za Gorico
pri semenišču v hiši z desetico
trgovec Škodnik Anton, znan povsodi.
A to se tiče tudi tebe, mati,
in tebe, žena, ženin, fant, deklica,
trgovec, ki kupuješ mnogo hkrati
cefirja, oksforda in stamina!
„Sem zadovoljen z blagom!“ vsak poreče
in zadovoljnost kliuč je že do sreče.

POZOR! POZOR!

Za poletno sezono, velika izbira kambrika, perkala, zephirja, in krepa volne za moške in ženske obleke. Velika zaloga vsakovrstnega perila za novice in birmance.

Felberbaum & Rolich

Corso Verdi šte. 7.

(prej HEDŽET in KORITNIK)

Na drobno! Na debelo!

Manufakturo, perilo, izdelane obleke, pisarniške potreščine in papir

po cenah brez konkurence

kupite pri dobroznani tvrdki

BRATJE MOSE

Via Rastello 7 - GORICA - Via Rastello 7

Podpisana naznanjaja sl. občinstvu, da sva otvorila

NOVO TRGOVINO

z vsakovrstnimi čevlji in manjem na drobno v Gorici, v Račtelu št. 32.

Izdelek domač in prvovrsten. Cene nizke in konkurenčne. Izvršujeva tudi vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila. Za obilen obisk se priporočava udana

trgovca BREZOVEC - ROSIN

VELIKE ZALOGE PO ZNIŽANIH CENAH

izredna prodaja na račun tovarnarjev

VIDEM - Via Savorgnana št. 5 - VIDEM

Ireden trgovski dogodek. --- Cene nižje kakor o katerikoli likvidaciji.

Velikanska množina manufakturnega blaga v res prečudni in pesrtri izberi je bila po žrebanju odmerjena podružnici v VIDMU (UDINE) VIA SAVORGNANA 5. Vsled te izredne prilike in sreče za ljudstvo te pokrajine je bilo glavno ravnateljstvo v MILANU prisiljeno, naseliti se v VIDMU, da osebno nadzoruje to posebno razprodajo.

Vled tega svetujemo našim cenj. odjemelcem in jih vabimo, da se ob tej res izredni priliki okoristijo, kajti cene našemu manufakturnemu blagu so čudežno nizke.

Tu naj sledi nekaj cen naših predmetov:

Obrobljene nosne rute	L. 0.75	Izgotovljena moška srajca	« 14.90
Barvane moške nogavice	« 1.75	Švicarsko vezenje, meter	« 2.50
Cvirnasto platno	« 2.50	Angleško blago uova, meter	« 3.95
Gobasto platno	« 1.75	Obposteljni tepih reklam	« 4.90
Kuhinjske brisače	« 1.70	Korsija v raznih barvah, meter	« 4.90
Obrobljeni prti	« 2.50	Obposteljni tepih »Smirna«	« 8.50
Gobaste brisače	« 2.75	Kombiné za gospe	« 14.90
Črne in barvane ženske nogavice	« 2.50	Rekamirana kikirja	« 9.90
Naramnice z dvojno elastiko	« 3.50	Vezana jopica	« 8.90
Vezani životniki	« 3.50	Vezano pogrinjalo za postelje	« 29.90
Brisače Nido ape	« 2.95	Na obeh straneh vezane rjuhe	« 49.90
Nogavice z dvojnato peto	« 2.90	Pogrinjalo za postelje piquet	« 32.90
Povoji za otroke, beli in barvani, meter	« 1.30	Blazina iz žime 14 kg	« 49.00
Podsuknjica za gospe	« 3.50	Trapunte iz belega platna	« 64.90

Velika zaloga platna za moške in ženske. — Lovsko blago. — Izdelano perilo. — Platno. — Gobasto blago za gospe. — Platneno blago iz volne v vseh visočinah. — Prti. — Brisače in servietli »Fiandra«. — Maje iz volne in bombeževine. — Tepihi. — Zavesa. — Blago za mobilijo. — Preproge in kuverte v vseh merah. — Opreme za neveste. — Celotne opreme za hotele, zavode in samostane. Blazine izdelane iz žime in volne.

POSEBNOST: BLAGO ZA DUHOVNIKE. — DIREKTHI UVOZ VOLNE ZA BLAZINE.

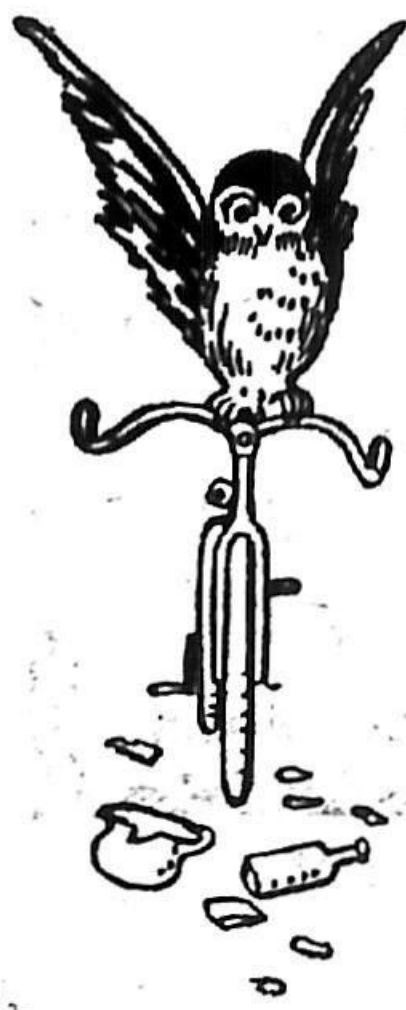
VSAKO BLAGO, KI NE UGAJA BODISI PO KVALITETI BODISI PO CENI SE VZAME NAZAJ.

Na debeio in drobno!

Posebni popusti za razprodajalce.

STALNE CENE

Stalna izložba z zaznamovanimi cenami.

Elija Čuk

Gorica — Piazza Cavour št. 9
pripotoča

slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo bogato zalogo in veliko izbero najboljših BIANCHI in ALTENA dvo-koles. Šivalne stroje priznanih tvrdk TITAN in PFAFF, kakor tudi municijo in vsakovrstno orožje. Kdor kupi šivalni stroj, se ga pouči v delu umetnega vezanja brezplačno, dokler ni zadobil popolne prakse.

Poslužite se pri njemu

in ne boste se kesali, kakor se njegovi stari odjemalci ne pritožujejo, temveč pričajo o točni in solidni postrežbi.

